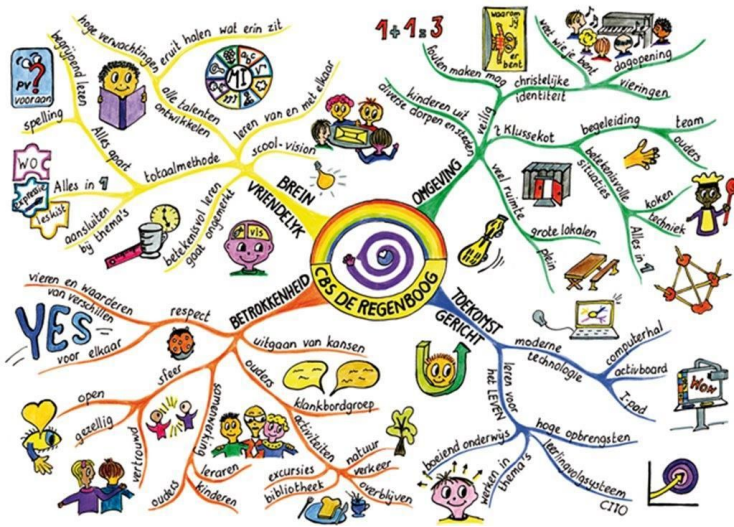

2015-2019

Elma Roelofs

2017

Schoolondersteuningsplan CBS De Regenboog

HOOFDSTUK 1 VISIE OP GOED ONDERWIJS

HOOFDSTUK 2 HANDELINGSGERICHT WERKEN

HOOFDSTUK 3 WAARNEMEN

3.1 Hoe nemen we waar?

HOOFDSTUK 4 BEGRIJPEN

4.1 Analyseren

4.2 Diagnosticeren

HOOFDSTUK 5 PLANNEN EN REALISEREN

5.1 De cyclus van planmatig handelen en het clusteren naar onderwijsbehoeften op het groepsplan

5.2 De niveaus van zorg op het groepsplan

5.3 Doelen stellen

5.4 Individueel handelingsplan (IHP) + Leerling Ontwikkelings Perspectief (LOP)

5.5 Handelingsplan voor gedrag

5.6 Praktische afspraken

5.7 Klassenconsultatie

HOOFDSTUK 6 EVALUEREN..... EN WEER WAARNEMEN

HOOFDSTUK 7 EXTERN HANDELEN EN EXTERNE ZORG

7.1 Extern handelen, HGPD en Handelingsgericht begeleiden

7.2 Externe zorg

HOOFDSTUK 8 OUDERBETROKKENHEID EN OUDERPARTICIPATIE

8.1 Ouderbetrokkenheid

8.2 Gespreksarrangementen

8.3 Ouderparticipatie bij huiswerk

HOOFDSTUK 9 PASSEND ONDERWIJS

HOOFDSTUK 10 DE PIRAMIDE VAN GOED ONDERWIJS OP DE RANK

HOOFDSTUK 11 DE ORTHOTHEEK

HOOFDSTUK 12 ARCHIVERING

12.1 Papieren dossier

12.2 Digitaal dossier

HOOFDSTUK 13 BIJLAGEN EN RELEVANTE ADRESSEN

13.1 Archivering

13.2 Relevante adressen

HOOFDSTUK 14 BRONNEN

We verantwoorden hier vanuit welke opvattingen het onderwijs verzorgd wordt. Deze opvattingen zijn gebaseerd op de visie van het schoolteam en de conclusies, die we als schoolteam getrokken hebben uit de verzamelde gegevens, de informatie over nieuwe en te verwachten ontwikkelingen. Dit alles binnen de kaders van het door het bestuur vastgesteld strategisch beleid.

Daarnaast is een interne en externe analyse uitgevoerd met betrekking tot het onderwijs op onze school. Dat heeft geresulteerd in een aantal sterke en zwakke kanten van onze organisatie en kansen en bedreigingen in de nabije toekomst. Dit overzicht is gebruikt om de best mogelijke strategische keuzes te maken voor de toekomst.

Onze missie

‘Samen onderweg naar morgen’ is in een notendop de missie van onze school. Ons onderwijs is erop gericht om kinderen voor te bereiden op de maatschappij van morgen. Levend in een steeds kleiner wordende wereld, die zichzelf steeds verder digitaal ontwikkelt, is het van belang dat wij onze kinderen helpen die gaven en talenten te ontwikkelen, die nodig zijn om zichzelf staande te houden. Een combinatie van de traditionele vakken en thematisch aangeboden kennis van jezelf, elkaar en de wereld staan hierin centraal.

Onze visie

In onze visie geven we aan hoe we ons onderwijs willen vormgeven. De beschreven uitgangspunten beschouwen we als kwaliteitscriteria waaraan we ons onderwijs in de komende periode willen toetsen.

Visie op ontwikkeling en leren

Binnen ons onderwijs is de ontwikkeling van het kind leidend. We zijn ervan overtuigd dat wanneer kinderen inzicht hebben in hun eigen leerproces, dit hen verder zal brengen. Daarom is het van belang dat kinderen inzicht hebben in hun eigen gaven en talenten. Door middel van het geven van feedback op hun handel en wandel wordt dit bewerkstelligd. Kinderen gaan met deze input aan de slag om zelf doelen te stellen die hen steeds een stap dichterbij brengen bij de dag van morgen. Doordat kinderen zichzelf bewust zijn van hun talenten en gaven zijn zij eigenaar van hun leerproces en doordat zij inzicht hebben in hun intelligenties, hebben ze zelf een stem in het activiteiten aanbod. Onze maatschappij vraagt niet alleen om kennis, maar ook om vaardigheden.

Ons onderwijs is erop gericht om kinderen denkgewoonten en eigenschappen voor persoonlijke effectiviteit bij te brengen. Om te doorgronden welke vaardigheden de maatschappij van hen vraagt, ontdekken de kinderen op onze school spelenderwijs de wereld om hen heen. ICT is hierin een belangrijk hulpmiddel. Kinderen krijgen, door middel van doelgerichte inzet van software, ondersteuning op specifieke ontwikkelingsgebieden. Ook vindt de verwerking van veel lessen plaats door middel van de inzet van ICT. Mogelijkheden om methodes aan te bieden vanuit software, in plaats van uit boeken, worden actief onderzocht. Dit alles is vastgelegd in het ICT-beleidsplan dat jaarlijks wordt geëvalueerd en opnieuw vastgesteld.

Visie op onderwijs

Op onze school geven we kinderen wat ze nodig hebben. We baseren dit op gegevens die we vergaren vanuit observaties en resultaten. Deze worden zorgvuldig en nauwkeurig volgens vaststaande structuren geanalyseerd en verwerkt in overzichtelijke documenten. Vanuit onze kennis van de leerlijnen kunnen we lesstof compacten of verbreden om op deze manier zorg te dragen voor een optimale ontwikkeling. Effectieve communicatie en goed werkbare structuren zijn hiervoor van essentieel belang. Talentontwikkeling is een kenmerk van ons onderwijs. Wetenschap, cultuur en technologische ontwikkeling zijn hierin belangrijke elementen. Projectmatig en spelenderwijs bieden wij de kinderen inspirerende activiteiten om zichzelf optimaal te kunnen ontplooien. Ons onderwijs is gericht op kennisoverdracht en

het ontwikkelen van vaardigheden. Om kinderen te begeleiden in deze ontwikkelingen werken we actief met denkgewoonten en 21e-eeuwse vaardigheden. De verschillende vaardigheden vormen de basis van onze totaalmethode.

Visie op opbrengsten van het onderwijs

Behaalde resultaten zijn op onze school geen eindpunt, ze vormen het begin van een volgende stap in de ontwikkeling. Door middel van het uitgebreid analyseren van opbrengsten hebben kinderen en leerkrachten inzicht in het leerproces. Leerlijnen en groepsdoelstellingen zijn zichtbaar in onze lokalen. De school is een plaats waar wordt geleerd. Op onze school leren kinderen zichzelf kennen, te accepteren en te waarderen. Ze ontwikkelen principes en vaardigheden waarmee ze invloed kunnen uitoefenen op het eindresultaat.

Visie op schoolklimaat

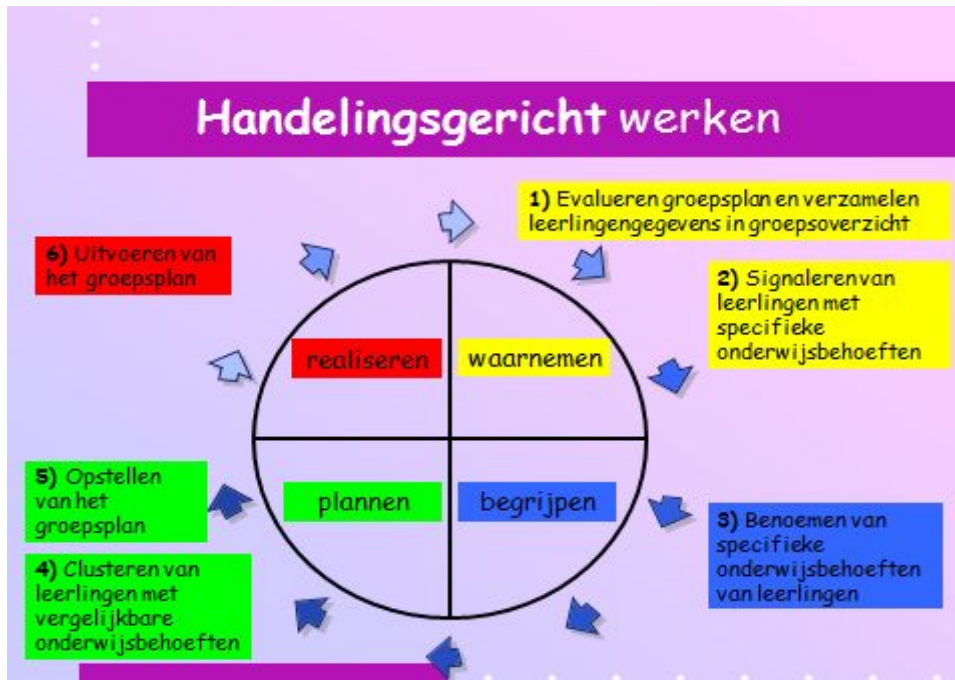
Onze school laat zichzelf kenmerken door de kwaliteit van onderlinge relaties. Onze school is een veilige omgeving waar iedereen wordt gerespecteerd, geaccepteerd en gewaardeerd. Iedereen die zichzelf betrokken voelt bij onze school heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid. Het onderhouden van relaties brengt rechten en plichten met zich mee. Door het zijn van kritische vriend houden we elkaar scherp en zijn we met elkaar verantwoordelijk voor het grote geheel. Ook kinderen leren feedback te geven op een manier die voor de ontvanger aangenaam is. (Groot)ouders zijn binnen onze school een waardevolle groep mensen. Zij hebben veel kennis van de kinderen, maar hebben ook veel kennis van allerlei zaken. Op onze school moedigen we (groot)ouders aan om zichzelf betrokken te weten bij de schoolorganisatie.

Visie op maatschappelijke positionering

Wij zien het als onze opdracht in het leven om klaar te staan voor mens en dier om ons heen. Kinderen beleven dat een leven leiden zoals Jezus dat deed, voor heel je leven winst oplevert. Op onze school ervaren kinderen onderdeel te zijn van een gemeenschap, maar tegelijkertijd dat deze gemeenschap zelf ook onderdeel is van een groter geheel. We kijken graag naar buiten, maar halen buiten ook graag naar binnen. We zijn ons ervan bewust dat we leven in grote rijkdom en economische voorspoed en dat dit een verantwoordelijkheid met zich meebrengt richting mensen die dat niet hebben. Onze school vervult een regio-school. We openen onze deuren met liefde voor mensen uit de regio die in onze school vinden wat ze zoeken. We dragen onze missie en visie actief en levendig uit. Binnen de projecten die wij vanuit onze totaalmethode aanbieden, is met regelmaat ruimte voor het brengen van diverse leerbezoeken aan bedrijven en instellingen in de omgeving. Ook ontvangen wij, mede in dit kader, met regelmaat mensen van bedrijven en instellingen op school om een workshop te verzorgen

Handelingsgericht werken

Uitgangspunt in ons onderwijs is de cyclus van het Handelingsgericht werken. (Beukering & De Lange, 2009) Deze cyclus bestaat uit de stappen: *waarnemen*, *begrijpen*, *plannen* en *realiseren*. Uitgaande van de gestelde doelen staan de onderwijsbehoeften van de verschillende leerlingen centraal en streven we er op die manier naar om leerresultaten te verbeteren en dus opbrengsten te verhogen. We stellen onszelf de vraag; Wat heeft deze leerling, in deze groep, met deze leerkracht, in deze school en met deze ouders nodig?

Deze aanpak heeft een cyclisch en planmatig karakter en kent vaste momenten in de tijd. Evalueren van plannen, in welke vorm dan ook, is tegelijkertijd waarnemen. Als de cirkel doorlopen is start deze weer van voor af aan.

Waarnemen

Het waarnemen/signaleren van onderwijs-leerproblemen, maar ook het signaleren van een gewenste ontwikkeling, gebeurt in eerste instantie door de leerkracht. Daarnaast hebben ouders, de IB-er, de logopedist en de schoolarts ook een signalerende functie. Ook geven kinderen vaak zelf aan dat er iets niet goed gaat of dat ze iets niet begrijpen.

3.1 Hoe nemen we waar?

* Spontane signalering: Door het bekijken van het leerlingenwerk en de wijze waarop een taak aangepakt wordt, is het meestal goed mogelijk om problemen te signaleren. Een leerkracht maakt de leerlingen dagelijks mee en heeft hierdoor doorgaans een vrij goede indruk van de kwaliteit van het werk, het welbevinden, en de sociale competenties van de leerlingen. In gesprekken met kinderen en ouders kan de leerkracht ontdekken of klopt wat hij in de groep signaleert en of ouders dit ook herkennen.

* Observatie in de klas. Observatie, bijvoorbeeld aan de hand van een checklist en korte gesprekjes met leerlingen leveren veel procesinformatie op. Wanneer je als leerkracht alleen naar het product (antwoord) kijkt, lijkt er soms geen sprake van een probleem. Het antwoord is dan wel goed maar de strategie niet. Procesinformatie, hoe komt een leerling tot een oplossing voor een probleem, is zeer belangrijk.

* Signaleren met methodegebonden toetsen in groep 3 t/m 8. De meeste methodes hebben toetsen waarmee regelmatig nagegaan wordt of de leerlingen de aangeboden leerstofonderdelen beheersen. De criteria (zwak, matig, voldoende, goed) die deze toetsen hanteren geven aan wanneer een leerling in aanmerking komt voor extra begeleiding. Deze begeleiding wordt zichtbaar gemaakt in het groepsplan. In het groepsplan worden leerlingen ingedeeld in een niveau. Extra begeleiding, zoveel mogelijk preventief kan bestaan uit: verlengde instructie, prè-teaching, begeleid inoefenen, ander materiaal of een andere werkwijze. Kinderen die onvoldoende of matig scoren zullen in aanmerking komen voor extra begeleiding. Ook kinderen die belemmert worden door hun werkhouding of bijvoorbeeld onzeker zijn over hun prestaties, kunnen in aanmerking komen voor extra begeleiding.

* Signaleren met niet-methodegebonden toetsen in groep 1 t/m 8. De school hanteert een toetskalender met daarop toetsen voor de vakgebieden (voorbereidend) Technisch- en Begrijpend Lezen, (voorbereidend) Rekenen en Spelling. Ook bij deze toetsen zijn de resultaten de basis van het groepsplan. Samen met bovenstaande signalen bepalen zij in welke categorie van het groepsplan een leerling wordt ingedeeld. Er volgt extra begeleiding als leerlingen een (lage) C, D of E score hebben. Ook hier is preventieve begeleiding belangrijk. Een aantal kinderen krijgt bijvoorbeeld extra instructie om grotere problemen te voorkomen.

Ook worden deze toetsen gebruikt om leerlingen te vergelijken met de landelijk vastgestelde norm en om trends te signaleren en op grond daarvan het leerstofaanbod aan te passen.

* Signaleren met ZIEN. Dit is een instrument om de sociaal emotionele ontwikkeling te volgen. Dit gebeurt in de groepen 1 t/m 8. In de groepen 1 t/m 8 vult de leerkracht jaarlijks een lijst in met daarop 28 vragen die te maken hebben met zelfbeeld, contacten met anderen en de leerkracht, motivatie, werkhouding en het omgaan met regels en afspraken. Vanaf schooljaar 2017-2018 vullen de kinderen uit de groepen 5 t/m 8 zelf de vragenlijst in. Deze vragenlijst heeft 48 stellingen. De signalen worden geëvalueerd in de groepsbespreking en vervolgens meegenomen op het groepsplan in de vorm van onderwijsbehoeften en een eventuele aanpassing in aanpak. Dit kan zijn: een extra leerlingbespreking, een gesprek met ouders of gesprekken met het kind zelf, bijvoorbeeld m.b.v. een mindmap of GPG.

*Signaleren met de KIIK. Dit gebeurt in groep 1 en 2 op twee momenten in het jaar. De KIIK is een observatie-instrument waarin alle ontwikkelingsgebieden die bij jonge kinderen belangrijk zijn, aan bod komen. Leerlingen krijgen extra begeleiding als ze meer dan 3 maanden lager of hoger scoren dan wat op grond van hun kalenderleeftijd verwacht wordt. Deze begeleiding kan bestaan uit individuele hulp, extra activiteiten in een kleine groep of in een kleine kring.

Begrijpen

Begrijpen van wat je als leerkracht, ouders of lb-er waarneemt is heel belangrijk. Dit is de basis om de juiste interventies op te plannen en te gaan uitvoeren.

4.1 Analyseren:

Als we bij een kind problemen signaleren met de leerstof wil dat niet altijd zeggen dat er ook een echt leerprobleem is. Daarvoor is het noodzakelijk meer zicht te krijgen op de aard van de gemaakte fouten. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van foutenanalyses en diagnostiserende instrumenten

Voordat we deze laatste inzetten is het goed om systematisch na te gaan wat er wel en niet beheerst wordt en hoe het kind vermoedelijk te werk gaat.

Een goede analyse is de basis voor een diagnostisch onderzoek:

- * Zijn er problemen met specifieke onderdelen van de leerstof?
- * Is er in het leerproces een gehanteerde strategie of denkwijze te ontdekken?

Foutenanalyses:

1 Productanalyse. Hier gaat het om het foute antwoord (product) Toetsen bieden via een registratiesysteem de mogelijkheid om deze analyse snel uit te voeren. Je kunt van een systematische fout spreken als in meer dan de helft van soortgelijke opgaven fouten worden gemaakt van hetzelfde patroon.

We maken in ieder geval een foutenanalyse bij leerlingen die een D- of E-score hebben bij de niet-methodetoetsen. In een specifiek geval kan het echter zo zijn dat we bij een leerlingen met een hogere score toch willen weten wat er goed en fout gaat. Ook dan maken we een foutenanalyse. Analyses worden vermeld op de betreffende groepsplannen.

2 Procesanalyse. Om een kind met problemen gericht te kunnen helpen is het nodig om te weten hoe het tot een antwoord is gekomen. Uiteraard kan een kind daar zelf het best antwoord op geven, maar enig voorwerk kan geen kwaad. Vaak is uit het foute antwoord af te leiden hoe een kind vermoedelijk gedacht heeft. Om richting te geven aan het latere gesprek is het belangrijk te weten waarnaar je op zoek bent.

4.2 Diagnosticeren:

Voor een goede diagnose zijn materialen nodig die bruikbare en betrouwbare gegevens opleveren voor het verder begeleiden van kinderen. Deskundigheid op dit gebied van leerkrachten en IB-ers is en blijft noodzakelijk.

De volgende diagnostische instrumenten kunnen worden gebruikt:

- Maatwerk Rekenen, Diagnostiek van technisch lezen en aanvankelijk spellen (AVI en PI-dictee)
- Ook diagnostische gesprekken uit de verschillende methoden
- Diagnostische gedragsvragenlijsten zoals de AVL, CBCL/TRF, ADHD-checklist.

Diagnostische instrumenten kunnen worden ingezet door de IB-er en de leerkracht. Diagnostische gedragsvragenlijsten worden vaak ingezet op advies van een orthopedagoog.

Diagnoses die zijn gesteld door een(ortho)pedagoog, psycholoog of arts zijn terug te vinden in het dossier van het kind en als het een relevante diagnose is, op het handelingsplan.

5.1 De cyclus van planmatig handelen en het clusteren naar onderwijsbehoeften op het groepsplan

3 keer per jaar vindt er in groep 3 t/m 8 een groepsbespreking plaats. Deze bespreking is gerelateerd aan het groepsplan wat de leerkracht meerdere keren per jaar opstelt voor de vakgebieden lezen, rekenen, spelling en begrijpend lezen. Op deze groepsplannen staan voor alle leerlingen onderwijsbehoeften, doelen en acties/interventies. De leerlijn/leerstof van de betreffende periode, die bovenaan het plan beschreven staat is de basis om doelen te stellen en te kijken wat de onderwijsbehoeften zijn van de leerlingen als we deze doelen willen behalen. Interventies kunnen remediërend zijn maar ook preventief. Ze worden dan ingezet om (grotere) problemen te voorkomen. Het komt dus voor dat een leerling met goede toets resultaten in een instructiegroep zit omdat hij of zij bijvoorbeeld faalangstig, onzeker of snel afgeleid is. De signalen (die aanleiding tot zorg geven) worden besproken.

5.2 De niveaus van zorg op het groepsplan

Instructie onafhankelijke leerlingen:

Leerlingen die zonder structurele extra hulp het onderwijs volgen (o.a. A, B leerlingen)
 Leerlingen die het programma met gemak volgen en meer uitdaging nodig hebben. Extra begeleiding bestaat in dit geval uit; compacten van het reguliere lesprogramma, verrijkingsstof in de vorm van een plusmap, of deelname aan de plusklas. (zie protocol Hoogbegaafdheid)

Instructie gevoelige leerlingen:

deze basisgroep (lage B,C en hoge D leerlingen) kunnen met de basis instructie voldoende uit de voeten en hebben hier voldoende houvast aan om verder te kunnen.

Instructie afhankelijke leerlingen:

Leerlingen die in de groep structureel extra hulp krijgen. (o.a. lage C, D, E leerlingen)

Deze hulp bestaat uit minimaal 2 keer een extra instructie, begeleid inoefenen of pre-teaching.

Individuele leerlingen:

Deze leerlingen werken m.b.v. een OPP aan hun eigen leerdoelen. De leerlingen worden in deze categorie benoemd, maar als ze aansluiten bij een groep hoger of lager dan staan ze voor het overzicht ook benoemd in de desbetreffende groep.

5.3 Doelen stellen

De doelen op het groepsplan worden over het algemeen door de leerkracht gesteld, per leerling en per groep en zijn zoveel mogelijk SMARTI:

S = Specifiek

M = Meetbaar

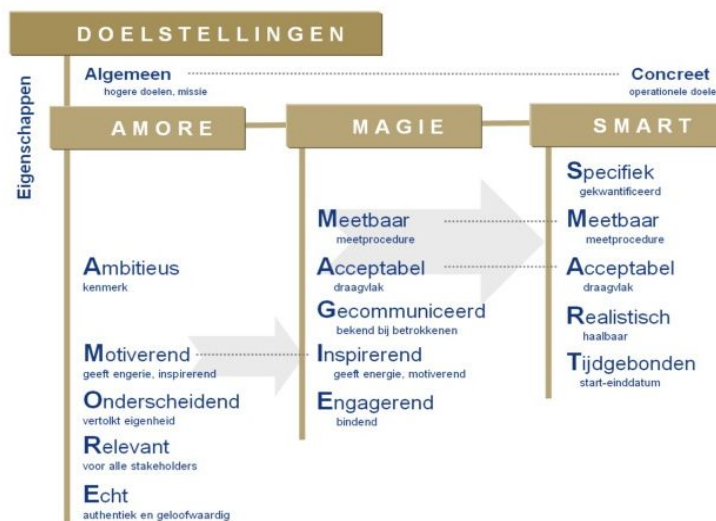
A = Acceptabel

R = Realistisch

T = Tijdgebonden.

I = Inspirerend

Het komt steeds vaker voor dat leerlingen meedenken over hun eigen doel en vervolgens hun eigen doelen formuleren. Diverse leerkrachten experimenteren hier op dit moment mee. Leerlingen worden zo verantwoordelijk voor hun eigen leerproces en dit vergroot de leeropbrengsten. (Bandura & Schunk, 1981; Marzano, 2001) Binnen de algemene doelen die de leerkracht stelt kunnen de leerlingen hun eigen specifieke doelen formuleren. Naast de SMARTI doelstellingen wordt er op dit moment ook geëxperimenteerd met type doelstellingen die de eigenschappen van Amore en Magie bevatten.

Leerlingen die in hetzelfde zorgniveau zitten en vergelijkbare onderwijsbehoeften hebben worden zoveel mogelijk geclusterd in doelen en interventies. De doelen en interventies worden na ieder afgerond project/blok geëvalueerd door de leerkracht in de groepsbesprekingen geëvalueerd met de IB-er. Tijdens deze groepsbespreking wordt ook het groepsoverzicht bijgesteld. Deze cyclus herhaalt zich 3 keer per jaar. In de groepen 1 en 2 wordt ook een groepsplan opgesteld. Dit gebeurt 2 keer per jaar. Dit plan wordt wel 4 keer per jaar geëvalueerd. Het kleutergroepsplan is gerelateerd aan de ontwikkelingsgebieden van KIIJK.

5.4 Individueel handelingsplan (IHP) + Ontwikkelings Perspectief (OPP)

Leerlingen met een individueel handelingsplan volgen een eigen leerlijn. Wij beschrijven dit in een ontwikkelingsperspectief (OPP) waarin staat beschreven wat de tussendoelen en einddoelen voor deze leerling zijn voor het betreffende vakgebied in de's.

Leerlingen krijgen een OPP als:

- de niet-methodegebonden toetsen van een vakgebied aangeven dat er weinig vooruitgang is in de ontwikkeling gedurende meerdere achtereenvolgende toets momenten, en het groepsniveau voor deze leerling niet meer haalbaar is.
- zij daardoor een achterstand van meer dan een jaar hebben op één of meer vakgebieden en het vermoeden bestaat dat zij eind groep 8 voor dat betreffende vak de doelen van eind groep 7 niet gaan halen.
- er onderzoeksgegevens aanwezig zijn waaruit blijkt dat er bij deze leerling sprake is van een leerstoornis (bijvoorbeeld dyslexie), een andere stoornis (bijvoorbeeld DCD of ASS), laaggemiddelde cognitieve capaciteiten en/of ernstige sociaal emotionele problemen
- ouders hiermee akkoord gaan.

Ouders moeten dit OPP tweejaarlijks ondertekenen. Bij aanvang en bij de tussenevaluatie in februari. Een OPP wordt 3 keer per jaar geëvalueerd, waarvan 2 keer met ouders. (februari en juni) Het OPP betreft 1 of meer vakgebieden.

5.5 Handelingsplan voor gedrag

Naar aanleiding van signalering met ZIEN, gesprekken met kinderen en ouders, of observatie in de groep, kan het noodzakelijk zijn om een handelingsplan/contract te maken voor gedrag of sociaal emotionele ontwikkeling. Dit kan een enkel kind betreffen of een groepje kinderen. Soms gaat het om de hele klas. Deze handelingsplannen worden eerst geëvalueerd met de betreffende kinderen, daarna in de groepsbespreking en tot slot met ouders.

5.6 Praktische afspraken

De betreffende leerkracht(en) en de IB-er zijn bij de groepsbespreking aanwezig.

Groepsplan:

De leerkracht is verantwoordelijk voor het opstellen van het groepsplan en het aanvullen van de evaluatiegegevens. Leerkracht en IB-er evalueren vervolgens samen het groepsplan tijdens de groepsbesprekingen.

OPP:

De IB-er is verantwoordelijk voor het stellen van de doelen op het OPP. Zij maakt de eerste opzet. De leerkracht is verantwoordelijk voor het formuleren van de onderwijsbehoeften en de organisatorische zaken op het bijbehorende handelingsplan evenals voor het aanvullen van evaluatiegegevens. IB-er en leerkracht evalueren vervolgens samen het OPP tijdens de groepsbesprekingen. De IB-er evalueert het OPP met de ouders.

Individueel handelingsplan of groepsplan gedrag:

De leerkracht is verantwoordelijk voor het opstellen van het plan en voor de evaluatie met kind. Daarna volgt evaluatie in de groepsbespreking. Evaluatie met ouders kan in samenwerking met de IB-er plaatsvinden.

5.7 Klassenconsultatie

De IB-er kan in iedere periode groepsbezoeken afleggen om de leerkracht te ondersteunen of om een leerling te observeren. Over het algemeen gebeurt dit op De Regenboog meerdere keren per jaar door het afleggen van flitsbezoeken, maar leerkrachten kunnen hier ook op een eigen moment om vragen en om een uitgebreider bezoek vragen.

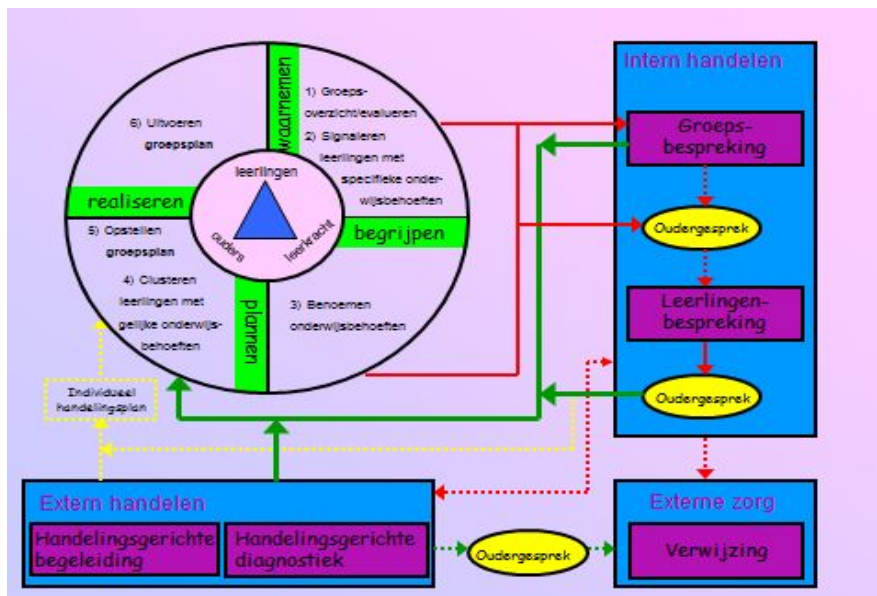
Evalueren.....en weer Waarnemen

Tijdens de evaluatie van de groepsplannen en de individuele handelingsplannen worden de resultaten van de toetsen en interventies besproken. De leerkracht heeft op de plannen alle beschikbare gegevens aangevuld. Gekeken wordt of de gestelde doelen zijn behaald. Evalueren is tegelijkertijd weer waarnemen. Wat zien we? Hebben de interventies die we in gang gezet hebben om de doelen te bereiken ook daadwerkelijk nut gehad? Vragen die we dan stellen zijn: Hebben we het gestelde doel voor deze groep of deze leerling behaald?

Zo ja: Kunnen we de interventies stoppen en kunnen we deze leerling in een ander zorgniveau plaatsen of continueren we de zorg? Zo nee: Hoe komt het dat de doelen niet behaald zijn? Moeten de doelen bijgesteld worden, moet de interventie verlengd worden of is een leerlingbespreking noodzakelijk?

Wanneer informatie en signalen uit de groepsbesprekingen specifieke zorg of aandacht vragen vindt er een leerlingbespreking plaats. Bij de leerlingbespreking zijn de IB-er en de betreffende leerkracht aanwezig. Ook kunnen hier ouders bij gevraagd worden. Als dit niet het geval is wordt er na de leerlingbespreking een oudergesprek gepland. Ter voorbereiding wordt het HGPD-formulier ingevuld of worden de beschikbare gegevens op een overzicht gebundeld. Van iedere groepsbespreking en leerlingbespreking maakt de IB-er een verslag. Wijzigingen en afspraken zijn op die manier altijd terug te vinden.

Het kan voorkomen dat we als school dusdanig handelingsverlegen zijn dat we externe hulp of externe zorg nodig hebben. In het uitgebreide schema van de 1-zorgroute wordt duidelijk hoe er dan gehandeld kan worden.

Figuur 2: HGW-Cyclus

Wat zijn de mogelijkheden:

7.1 Extern handelen, HGPD en Handelingsgericht begeleiden

- Handelingsgerichte Diagnostiek (HGPD)

De leerling wordt besproken met een orthopedagoog van het RPCZ.

Uitgangspunten zijn:

- 1 Pedagogisch optimisme: vertrouwen op ieders ontwikkelingskracht, denken in kansen voor de leerling.
- 2 Adaptief onderwijs: relatie, competentie en autonomie staan centraal voor leerkracht en leerling
- 3 Onderwijs is “leren leren”: Kennis als middel en de leerkracht als mediator.
- 4 Gericht op het handelen van de leerkracht en de onderwijsbehoeften van de leerling.

HGPD-formulieren moeten een week van te voren ingevuld aangeleverd worden bij de IB-er en de onderwijskundige van het RPCZ.

- Handelingsgerichte begeleiding.

Een deskundige vanuit het RPCZ gaat met leerkracht en leerling aan de slag om een onderwijsleerprobleem aan te pakken.

7.2 Externe zorg

Externe zorg start vaak met het aanmelden van een leerling bij het Loket van ons samenwerkingsverband O3, om een arrangement (vorm van hulp) aan te vragen.

O3 is een samenwerkingsverband tussen de basisscholen uit de Oosterschelderegio een aantal voormalige REC's, en de Speciale basisschool De Tweern. Dit samenwerkingsverband komt voort uit de Wet Passend Onderwijs en is in augustus 2014 opgericht. De samenwerking is erop gericht om het onderwijs binnen de mogelijkheden van de school 'passend' te maken voor alle kinderen.

7.2.1 'Het Loket':

Bij leerlingen waarbij er sprake is van handelingsverlegenheid, bestaat de mogelijkheid om bij 'Het Loket' van het samenwerkingsverband een vorm van begeleiding/zorg aan te vragen. Met behulp van een trajectbegeleider worden de onderwijsbehoeften van de betreffende leerling in beeld gebracht,

door middel van gesprekken met Intern begeleider/ leerkracht, ouders en kind. 'Het Loket' beoordeelt vervolgens de zwaarte van de zorgvraag en wijst een bepaald zorg-arrangement toe.

De school moet, wanneer zij extra ondersteuning bij het samenwerkingsverband wil aanvragen, een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opstellen. Dit moet worden voorgelegd aan de ouders. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het plan. In het ontwikkelingsperspectiefplan voor een leerling in het regulier onderwijs zijn in ieder geval opgenomen:

- het te verwachten uitstroomniveau van de leerling en een onderbouwing daarvan;
- onderdeel van die onderbouwing zijn in ieder geval de stimulerende en

belemmerende factoren die van invloed zijn op het onderwijsproces;

- de (eventuele) afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma en de te bieden begeleiding en ondersteuning

7.2.2 Het Ondersteuningsteam

- Een leerling bespreken in het Ondersteuningsteam met de jeugdverpleegkundige, zodat bepaalde disciplines vanuit het CJG kunnen worden ingezet.
- Ouders adviseren om overige hulp in te schakelen, zoals de jeugd-GGZ.

7.2.3 Overige externe hulp

Het kan zijn dat ouders hulp inroepen van een externe instantie zoals een dyslexiebehandelaar, een logopedist of een fysiotherapeut. Ook kan op advies van het ZAT, vanuit HGPD of op initiatief van ouders de GGZ ingeschakeld worden. (Emergis, Indigo) Het is ons doel om zicht te houden op deze hulp en zo mogelijk contact te onderhouden of samen te werken met deze instanties. Wij staan open voor adviezen maar deze moeten wel inpasbaar zijn in het onderwijssysteem van de Regenboog.

Het voormalig REC Auris (en de ambulante dienstverlening) is niet opgegaan in samenwerkingsverband O3. Voor advies (PAB), onderzoek en begeleiding m.b.t kinderen met spraak-en/of taalproblemen kunnen we ons school direct bij deze organisatie terecht.

8.1 ouderbetrokkenheid

In verschillende hoofdstukken zijn de ouders al aan bod gekomen als het gaat om het werken met hulpplannen en het krijgen van extra begeleiding. Samengevat: een kind krijgt nooit extra zorg of wordt extern besproken zonder dat ouders op de hoogte zijn. We betrekken ouders aan het begin van een zorgtraject te bij de te nog te bieden zorg aan hun kind, maar ook als er geen sprake is van zorg en een kind gewoon binnen het reguliere onderwijsaanbod valt, vinden we een goede samenwerking met ouders belangrijk. Ouders zijn tenslotte “ervaringsdeskundige” en een goede samenwerking tussen school en ouders komt ten goede aan de ontwikkeling van kinderen. (Pameijer, 2011)

Individuele handelingsplannen worden opgesteld in overleg met ouders en ook geëvalueerd met ouders. Een LOP wordt opgesteld met instemming van ouders. Dit geldt ook voor bespreking in het OT. Een handtekening is hier noodzakelijk. Om een leerling in HGPD te bespreken is geen toestemming nodig van ouders omdat dit een begeleidingstraject is voor de leerkracht. Ouders worden wel vooraf geïnformeerd en na iedere bespreking op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Soms zijn ouders bij een gesprek aanwezig. Dit is altijd het geval bij een bespreking in het Ondersteuningsteam.

8.2 Gespreksarrangementen

Om de ouderbetrokkenheid te vergroten werken we vanaf het schooljaar 2017-2018 op De Rank met gespreksarrangementen. Met ouders en kind is aan het begin van het jaar een kennismakingsgesprek. Op dat moment wordt ook afgesproken welke gesprekken we dat jaar met ouders en kind gaan plannen en op welk moment. Dit traject is per ouders verschillend en afhankelijk van wat nodig en wenselijk is.

Gesprekken met ouders die verder gaan dan een informeel gesprek na schooltijd of een gesprek over het rapport, worden vastgelegd in een verslag. Het gaat hier om het vastleggen van een samenvatting van het gesprek en eventuele afspraken die gemaakt zijn. Degene die het gesprek gevoerd heeft maakt dit verslag. Dit komt in het dossier van het kind in Parnassys.

8.3 Ouderparticipatie bij huiswerk

Het kan het ook voorkomen dat de school bij ouders het verzoek neerlegt om hun kind thuis te helpen. We proberen ouders hier altijd goed bij te begeleiden, vooral ook omdat er in het onderwijs op methodisch en didactisch gebied, t.o.v. 30 jaar geleden het nodige veranderd is. Kinderen krijgen ook vanaf groep 5 huiswerk mee. Wij vinden het belangrijk dat ouders hun kinderen helpen met het huiswerk, of daar in ieder geval belangstelling voor hebben. Zoals al eerder genoemd draagt dit bij aan een goede ontwikkeling van het kind.

Passend Onderwijs

Met de totstandkoming van de Wet op Passend onderwijs in augustus 2014, verplicht de overheid ieder schoolbestuur om Passend Onderwijs te verzorgen voor de kinderen die aangemeld worden op de scholen. De organisatie van het onderwijs en de leerlingenzorg op de Regenboog zoals deze beschreven is in hoofdstuk 1 t/m 9 is een goede basis om aan deze verplichting te voldoen. In de afgelopen jaren heeft De Regenboog expertise opgebouwd om niet alleen onderwijs te verzorgen aan de ‘gemiddelde leerling’, maar ook tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van kinderen die onder of boven dit gemiddelde functioneren. Zo kunnen wij bijvoorbeeld onderwijs verzorgen voor kinderen die op een bepaald vakgebied een eigen leerlijn nodig hebben. Ook hebben wij één middag in de week een plusklas van waaruit het onderwijs aan meer begaafde kinderen verzorgd en gecoördineerd wordt. In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) wordt expliciet beschreven welke expertise De Regenboog heeft op de verschillende vakgebieden. (zie bijlage)

OGW

Opbrengst Gericht Werken

Handelingsgericht Werken

HGW

Aanwezige materialen

Voor het verzamelen van materiaal dat gebruikt kan worden bij een hulplan is er een orthotheek aanwezig op school. In deze orthotheek zijn diverse materialen te vinden die gebruikt kunnen worden bij het samenstellen en uitvoeren van hulplannen, zoals methoden, achtergrondliteratuur en spellen voor de sociaal emotionele ontwikkeling.

De intern begeleider is verantwoordelijk voor het onderhoud van de orthotheek.

12.1 Papieren dossier

Op De Regenboog hebben alle kinderen een digitaal en een papieren dossier. In het directiekantoor staat de dossierkast met de papieren dossiers. Daarin zitten handelingsplannen, onderzoeksgegevens, oudergespreksformulieren, HGPD-formulieren etc.. ook zitten hierin toets-formulieren (verwerkingsformulieren van bijv AVI, PI-dictee, DMT) en toets-boekjes (LVS Cito) We bewaren de toets-formulieren van kinderen met een stoornis (Bijvoorbeeld DCD, Dyslexie, Dyscalculie) en van kinderen met een D- of E-score.

De leerkracht is verantwoordelijk voor het archiveren van bovenstaande gegevens en toetsen, tenzij toetsen afgenomen zijn door de RT-er of Ib-er. Deze archiveert dan de gegevens.

12.2 digitale dossier

Het digitale dossier wordt gevormd door het leerlingadministratiesysteem Parnassys. Hierin zitten algemene gegevens van kinderen maar ook toetsgegevens van de methode- en niet-methodetoetsen. Ook kun je hier gespreksverslagen (notities) vinden van ouder gesprekken, collegiale gesprekken en groeps -en leerlingbesprekingen. De leerkracht is verantwoordelijk voor het invoeren van toetsgegevens, tenzij de toetsen afgenomen worden door de RT-er of Ib-er.

13.1 Bijlagen

- OPP, 2 keer, word en Exel
- Format groepsoverzicht en groepsplan
- HGPD-formulier nieuw
- toetskalender
- Procedure “doubleren” + beleid herfstkleuter
- Schoolondersteuningsprofiel

13.2 Relevante Adressen

Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Oosterschelderegio

(PO 2902)

Werknaam: Samenwerkingsverband O3

Vestigingsadres: Evertsenstraat 100, 4461 XS Goes

Postadres: Postbus 307, 4460 AS Goes

Website: www.samenwerkingsverbandO3.nl

IBAN: NL43 RABO 0136720587

KvK nr. : 59149698

RSIN: 853340067

Postadres Loket O3:

Mailadres Loket O3: secretariaat@samewerkingsverbando3.nl

Coördinator: Madeleine Weij- van Wanrooij

Emailadres: coordinator@samewerkingsverbandO3.nl

www.samenwerkingsverbandO3.nl

RPCZ:

Edisonweg 2

4382 NW Vlissingen

0118-480837

Contactpersoon: Leonie vd Maden

lvdmaden@rpcz.nl

OndersteuningsTeam:

Chantal Koolen (GGD jeugdverpleegkundige)

06-30998407

Chantal.Koolen@ggdzeeland.nl

CJG Borsele

Stenevate 10

4451 KB Heinkenszand

Bereikbaarheid

Iedere werkdag van 09.00 - 16.30 uur

0113 - 238 315

E-mail

cjg@borsele.nl

Leerlingen met een visuele beperking:

Cliëntservicebureau Visio
T 088 585 85 85
www.visio.org

Leerlingen die slechthorend zijn, doof of een spraak-taalstoornis hebben:

Auris aanmeldpunt cluster 2 Zeeland
Nassaulaan 8
4461SX Goes
0113-323264
www.auris.nl

Kentalis
Schaepmanstraat 21
4463SC Goes
0113-27336
www.kentalis.nl

Leerlingen met epilepsie:

Expertisecentrum de Berkenschutse
Sterkselseweg 65
5591 VE Heeze
T 040-2279300

HOOFDSTUK 13 BRONNEN

Beukering, T, van., & Lange, S, de. (2009) *Handelingsgericht werken; een handreiking voor het schoolteam*. Acco.

Bandura, A., & Schunk, D. H. (1981). Cultivating competence, self-efficacy, and intrinsic interest through proximal self-motivation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 41(3), 586-598. doi: 10.1037/0022-3514.41.3.586

Hattie, J. (2012). Know Thy IMPACT. *Educational Leadership*, 70(1), 18-23.

Marzano, R. (2001). *Classroom instruction that works: Research-based strategies for increasing students achievements*. Association for supervision and curriculum development.

Pameijer, N.(2011) *Samen sterk, Ouders & School*. Ouderplatform Gooi & Omstreken.Acco.

<http://123management.nl>